ŚLĄSKO-DĄBROWSKI
DZIENNIK WOJEWÓDZKI

NR 16 KATOWICE, DNIA 9 LIPCA **1945**

Poz. **TREŚĆ:** **Str.**

DZIAŁ URZĘDOWY

213.

DEKRET

z dnia 8 maja 1945 r.

o ustanowieniu Narodowego Święta Zwycięstwa i Wolności.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 116 z dnia 11 czerwca 1945 r.)

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Celem upamiętnienia po wsze czasy zwycięstwa Narodu Polskiego i Jego Wielkich Sprzymierzeńców nad najeźdźcą germańskim, demokracji nad hitleryzmem i faszyzmem, wolności i sprawiedliwości nad niewolą i gwałtem — dzień 9 maja, jako dzień zakończenia działań wojennych, stanowić będzie Narodowe Święto Zwycięstwa i Wolności.

Art. 2. Dzień 9 maja jest wolny od pracy.

Art. 3. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Prezesowi Rady Ministrów i wszystkim Ministrom.

Art. 4. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
(—) Bolesław Bierut
Prezes Rady Ministrów:
(—) Edward Osóbka-Morawski
Minister Spraw Zagranicznych:
(—) Wincenty Rzymowski
Minister Obrony Narodowej:
(—) Michał Żymierski, Marszałek Polski
Minister Administracji Publicznej:
(—) Edward Ochab
Minister Bezpieczeństwa Publicznego:
(—) Stanisław Radkiewicz
Minister Pracy i Opieki Społecznej:
(—) Wiktor Trojanowski
w/z. Minister Rolnictwa i Reform Rolnych
(—) Michał Szyszko
w/z Minister Aprowizacji i Handlu:
(—) Karol Petrusewicz
w/z Minister Poczt i Telegrafów:
(—) Roman Pallasek
w/z Minister Informacji i Propagandy:
(—) Wilhelm Billig
Minister Oświaty:
(—) Stanisław Skrzeszewski
Minister Skarbu:
(—) Konstanty Dąbrowski
Minister Zdrowia:
(—) Franciszek Litwin
w/z Minister Komunikacji:
(—) Józef Olewiński
Minister Przemysłu:
(—) Hilary Minc
Minister Sprawiedliwości:
(—) Henryk Świątkowski
Minister Kultury i Sztuki:
(—) Edmund Zalewski

214.
DEKRET
z dnia 16 maja 1945 r.
w sprawie zmiany art. 16 ustawy z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 117 z dnia 11 czerwca 1945 r.)

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Art. 16 ustawy z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr 94, poz. 734) otrzymuje brzmienie następujące:

„Praca w godzinach nadliczbowych, przewidziana w przepisie art. 8 niniejszej ustawy, ma być wynagradzana co najmniej 50% dodatkiem do płacy normalnej. Za godziny nadliczbowe ponad 2 godziny dziennie oraz za pracę w godzinach nadliczbowych, przypadających na noc lub w niedziele i święta, dodatek ten ma wynosić co najmniej 100%. Przy pracy akordowej dodatki powyższe będą obliczone na podstawie płacy za czas, o ile ich umową w danym zakładzie inaczej nie unormowano".

Art. 2. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Przemysłu, odnośnie zaś do zakładów pracy, podlegających poszczególnym Ministrom, porucza się wykonanie dekretu właściwemu Ministrowi w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej.

Art. 3. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
(—) Bolesław Bierut
Prezes Rady Ministrów:
(—) Edward Osóbka-Morawski
Minister Pracy i Opieki Społecznej:
(—) Wiktor Trojanowski
Minister Przemysłu:
(—) Hilary Minc

215.
DEKRET
z dnia 24 maja 1945 r.
o odbudowie m. st. Warszawy.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 124 z dnia 11 czerwca 1945 r.)

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. W celu odbudowy m. st. Warszawy, zgodnie z wolą Narodu Polskiego i na miarę odrodzonego Państwa demokratycznego oraz w celu przywrócenia świetności stolicy, w bezprzykładnie barbarzyński sposób zniszczonej przez najeźdźcę hitlerowskiego, powołuje się Naczelną Radę Odbudowy m. st. Warszawy, Komitet Odbudowy Stolicy oraz Biuro Odbudowy Stolicy.

Art. 2. (1) Zadaniem Naczelnej Rady Odbudowy m. st. Warszawy jest mobilizacja zasobów duchowych i materialnych całego Narodu dla dzieła odbudowy stolicy.

(2) Naczelna Rada Odbudowy m. st. Warszawy ustala zasady odbudowy stolicy i wypowiada się w sprawach, przedstawionych tejże Radzie zamierzeń, projektów oraz programów, dotyczących odbudowy.

Art. 3. W skład Naczelnej Rady Odbudowy m. st. Warszawy wchodzą:

a) Prezydent Krajowej Rady Narodowej jako przewodniczący,
b) Prezes Rady Ministrów jako zastępca przewodniczącego,
c) Ministrowie,
d) 10 przedstawicieli Krajowej Rady Narodowej,
e) Prezydent m. st. Warszawy,
f) 10 przedstawicieli Warszawskiej Rady Narodowej,
g) przedstawiciele wojewódzkich rad narodowych po 2 z każdej rady,
h) czołowi przedstawiciele organizacyj społecznych, politycznych i gospodarczych, powołani przez Prezydenta Krajowej Rady Narodowej,
i) wybitni fachowcy poszczególnych dziedzin nauki i sztuki, powołani przez Prezydenta Krajowej Rady Narodowej.

Art. 4. Komitet Odbudowy Stolicy koordynuje prace nad odbudową m. st. Warszawy, czuwa nad przebiegiem tych prac i kontroluje ich wyniki.

Art. 5. W skład Komitetu Odbudowy Stolicy wchodzą:

a) Prezes Rady Ministrów jako przewodniczący,
b) Prezydent m. st. Warszawy jako zastępca przewodniczącego,
c) Ministrowie lub Podsekretarze Stanu interesowanych ministerstw,
d) Delegaci Zarządu m. st. Warszawy, powołani przez Prezydium Warszawskiej Rady Narodowej.

Art. 6. (1) Prace w zakresie odbudowy m. st. Warszawy wykonuje Biuro Odbudowy Stolicy przy Prezydencie m. st. Warszawy.

(2) Statut organizacyjny Biura Odbudowy Stolicy zatwierdza Komitet Odbudowy Stolicy na wniosek Ministra Odbudowy.

(3) Kierownika Biura Odbudowy Stolicy mianuje i odwołuje Rada Ministrów na wniosek Ministra Odbudowy w porozumieniu z Prezydentem m. st. Warszawy, po zasięgnięciu opinii Warszawskiej Rady Narodowej.

Art. 7. Koszty odbudowy m. st. Warszawy oraz wydatki, związane z działalnością Naczelnej Rady Odbudowy m. st. Warszawy, Komitetu Odbudowy Stolicy i Biura Odbudowy Stolicy objęte są budżetem Ministerstwa Odbudowy.

Art. 8. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Prezesowi Rady Ministrów i Ministrowi Odbudowy.

Art. 9. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Kraj. Rady Narodowej: (—) *Bolesław Bierut*
Prezes Rady Ministrów: (—) *Edward Osóbka-Morawski*
Minister Odbudowy: (—) *Michał Kaczorowski*

216.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

z dnia 25 maja 1945 r.

w sprawie rehabilitacji osób wpisanych do trzeciej i czwartej grupy niemieckiej listy narodowej lub do grupy t. zw. „Leistungs-Pole".

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 128 z dnia 11 czerwca 1945 r.)

Na podstawie art. 6, 8 ust. (2) oraz art. 32 ustawy z dnia 6 maja 1945 r. o wyłączeniu ze społeczeństwa polskiego wrogich elementów (Dz. U. R. P. Nr 17, poz. 96) w porozumieniu z Ministrami Sprawiedliwości i Bezpieczeństwa Publicznego zarządzam, co następuje:

§ 1. Artykuły, powołane w niniejszym rozporządzeniu bez bliższego określenia, oznaczają artykuły ustawy z dnia 6 maja 1945 r. o wyłączeniu ze społeczeństwa polskiego wrogich elementów (Dz. U. R. P. Nr 17, poz. 96), paragrafy zaś dotyczą niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Obywatele wymienieni w art. 1, którzy do dnia 1 stycznia 1945 r. ukończyli 14 lat, składają przed właściwą władzą administracji ogólnej I instancji deklarację wierności (art. 2) według wzoru, zawartego w załączniku Nr 1 do niniejszego rozporządzenia.

§ 3. Właściwa władza administracji ogólnej I instancji po stwierdzeniu tożsamości osoby przyjmuje deklarację i jednocześnie wydaje zaświadczenie tymczasowe według wzoru, zawartego w załączniku Nr 2 do niniejszego rozporządzenia.

§ 4. Właściwymi władzami do przyjmowania deklaracyj i wydawania zaświadczeń są starostowie powiatowi, bądź prezydenci miast, pełniący zarazem funkcje starostów grodzkich — dla mieszkańców miast, stanowiących odrębne powiaty miejskie.

Prezydenci miast przyjmują deklaracje w swojej siedzibie, starostowie powiatowi zaś mogą w tym celu delegować podległych im urzędników poza siedzibę starostwa powiatowego. O miejscu i terminie przyjmowania deklaracyj władze administracji ogólnej I instancji podają do wiadomości publicznej w drodze obwieszczeń.

§ 5. Władze administracji ogólnej I instancji prowadzą w dwóch egzemplarzach rejestr deklaracyj wierności, obejmujący Nr kol., imię i nazwisko (u mężatek także nazwisko panieńskie), imiona rodziców i panieńskie nazwisko matki, datę i miejsce urodzenia, miejsce zamieszkania w czasie wpisania do niemieckiej listy narodowej, obecne miejsce zamieszkania osoby składającej deklarację, datę jej złożenia, datę wydania zaświadczenia oraz uwagi.

Jeden egzemplarz rejestru władze administracji ogólnej przechowują u siebie, drugi zaś po zakończeniu przyjmowania deklaracyj przekazują właściwym powiatowym urzędom bezpieczeństwa publicznego.

§ 6. Po upływie czasu przewidzianego do składania deklaracyj władze administracji ogólnej, które przyjęły deklarację, prześlą władzom administracji ogólnej I instancji miejsca zamieszkania deklaranta w czasie wpisania go na niemiecką listę narodową — wyciągi z rejestru wydanych zaświadczeń.

Władze administracji ogólnej, które przyjęły deklarację oraz właściwe ze względu na miejsce zamieszkania deklaranta w chwili wpisania go na niemiecką listę narodową, ogłoszą wykazy zawierające imię i nazwisko, imiona rodziców i wiek deklaranta oraz wezwą do zgłaszania zarzutów stosownie do postanowień art. 3.

Ogłoszenia winny być umieszczone na budynkach powiatowej rady narodowej, starostwa (zarządu miejskiego) oraz sądu grodzkiego.

§ 7. Deklaracje wierności można składać w czasokresie ustalonym przez wojewodów (prezydenta m. Łodzi) dla każdego województwa oddzielnie, nie później jednak niż do dnia 31 sierpnia 1945 r. Osoby, które zostały przymusowo wywiezione za granicę przez okupacyjne władze niemieckie, mogą składać te deklaracje w ciągu miesiąca od dnia powrotu do kraju nie później jednak niż w ciągu roku od zakończenia wojny.

§ 8. Jeżeli w ciągu 6 miesięcy od dnia wydania zaświadczenia tymczasowego (§ 3) nie zostanie wszczęte postępowanie według art. 4, władza, która wydała zaświadczenie tymczasowe, wyda osobie, która złożyła deklarację, w miejsce zaświadczenia tymczasowego zaświadczenie stałe, według wzoru, zawartego w załączniku Nr 3 do niniejszego rozporządzenia.

§ 9. Na obszarach, na których nie był powszechnie stosowany przez okupanta przymus przy wpisywaniu na niemiecką listę narodową, władza administracji ogólnej I instancji, przyjmując deklarację wierności (§ 2), wydaje składającemu zaświadczenie tymczasowe według wzoru, zawartego w załączniku Nr 4 do niniejszego rozporządzenia. Nadto składający deklarację, wpisani do trzeciej lub czwartej grupy niemieckiej listy narodowej, obowiązani są wykazać, że zostali wbrew swojej woli lub pod przymusem wpisani na niemiecką listę narodową i w tym celu złożyć do właściwego sądu grodzkiego przewidziany w art. 11 wniosek o rehabilitację.

W tych wypadkach zaświadczeń stałych nie wydaje się.

§ 10. Obszary, o których mowa w paragrafie poprzednim, będą podane do wiadomości publicznej przez właściwych wojewodów w drodze obwieszczeń.

§ 11. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Administracji Publicznej:
(—) Edward Ochab
Minister Sprawiedliwości
Henryk Świątkowski
Minister Bezpieczeństwa Publicznego:
(—) Stanisław Radkiewicz

Załącznik Nr 1 do rozporządzenia Ministra Administracji Publicznej z dnia 25 maja 1945 r. (poz. 128).

Wzór do § 2.

DEKLARACJA WIERNOŚCI

Podpisany(a) .... (imię i nazwisko, u mężatek nazwisko panieńskie) syn (córka) .... (imię ojca i matki oraz panieńskie nazwisko matki) urodzony(a) dnia .... roku w .... (miejscowość, gmina, powiat), zamieszkały(a) obecnie w .... (dokładne miejsce zamieszkania), w czasie wpisania na niemiecką listę narodową w .... oświadczam, że zostałem(am) wpisany(a) przez niemieckie władze okupacyjne do trzeciej (czwartej) grupy niemieckiej listy narodowej (do grupy t. zw. „Leistungs-Pole") wbrew swej woli (pod przymusem). *)

Pomny(a) swej polskiej przynależności narodowej, przyrzekam uroczyście dochować wierności Narodowi i demokratycznemu Państwu Polskiemu oraz sumiennie wypełniać moje obowiązki obywatelskie.

...................................., dnia .... 194...... r.

Podpis składającego deklarację:

Podpisano w mojej obecności
(podpis urzędnika przyjmującego deklarację)

*) Niepotrzebne skreślić.

Nazwa Władzy Administracji Ogólnej I Instancji
Nr rej. ....

Załącznik Nr 2 do rozporządzenia Ministra Administracji Publicznej z dnia 25 maja 1945 r. (poz. 128).

Wzór do § 3.

ZAŚWIADCZENIE TYMCZASOWE

ważne na okres 6 miesięcy od dnia wydania.

Na podstawie §§ 2 i 3 rozporządzenia Ministra Administracji Publicznej z dnia 25 maja 1945 r. w sprawie rehabilitacji osób wpisanych do trzeciej (czwartej) grupy niemieckiej listy narodowej lub do grupy t. zw. „Leistungs-Pole" (Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 128) zaświadcza się, że obywatel(ka) .... imię i nazwisko, syn, (córka) .... (imiona rodziców i panieńskie nazwisko matki), urodzony(a) dnia .... r. w .... (miejsce urodzenia) złożył(a) deklarację wierności Narodowi Polskiemu i demokratycznemu Państwu Polskiemu.

Zaświadczenie niniejsze nie służy jako dowód osobisty.

Podpis i pieczęć władzy administracji ogólnej I instancji.

Nazwa Władzy Administracji Ogólnej I Instancji
Nr rej. ....

Załącznik Nr 3 do rozporządzenia Ministra Administracji Publicznej z dnia 25 maja 1945 r. (poz. 128).

Wzór do § 8.

ZAŚWIADCZENIE STAŁE

Na podstawie §§ 2 i 8 rozporządzenia Ministra Administracji Publicznej z dnia 25 maja 1945 r. w sprawie rehabilitacji osób wpisanych do trzeciej (czwartej) grupy niemieckiej listy narodowej lub do grupy t. zw. „Leistungs-Pole" (Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 128) zaświadcza się, że obywatel(ka) .... imię i nazwisko, syn, (córka) .... (imiona rodziców i nazwisko panieńskie matki), urodzony(a) dnia .... r. w .... (miejsce urodzenia) złożył(a) deklarację wierności Narodowi Polskiemu i demokratycznemu Państwu Polskiemu.

Zaświadczenie niniejsze nie służy jako dowód osobisty.

Podpis i pieczęć władzy administracji ogólnej I instancji.

Nazwa Władzy Administracji Ogólnej I Instancji
Nr rej. ....

Załącznik Nr 4 do rozporządzenia Ministra Administracji Publicznej z dnia 25 maja 1945 r. (poz. 128).

Wzór do § 9.

Miejscowość .... data ....

ZAŚWIADCZENIE TYMCZASOWE

ważne na okres 6 miesięcy od dnia wydania.

Na podstawie § 2 i 9 rozporządzenia Ministra Administracji Publicznej z dnia 25 maja 1945 r. w sprawie rehabilitacji osób wpisanych do trzeciej i czwartej grupy niemieckiej listy narodowej lub do grupy t. zw. „Leistungs-Pole" (Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 128) zaświadcza się, że obywatel(ka) .... (imię i nazwisko) syn, (córka) .... (imiona rodziców i panieńskie nazwisko matki), urodzony(a) dnia .... r. w .... (miejsce urodzenia) złożył(a) deklarację wierności Narodowi Polskiemu i demokratycznemu Państwu Polskiemu.

Wymieniony(a) obowiązany(a) jest wykazać, że został(a) wbrew swej woli lub pod przymusem wpisany(a) na niemiecką listę narodową i w tym celu złożyć do właściwego sądu grodzkiego przed upływem terminu ważności niniejszego zaświadczenia wniosek o rehabilitację.

Zaświadczenie niniejsze nie służy jako dowód osobisty.

Podpis i pieczęć władzy administracji ogólnej I instancji.

217.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO

z dnia 26 maja 1945 r.

w sprawie wykonania ustawy z dnia 6 maja 1945 r. o wyłączeniu ze społeczeństwa polskiego wrogich elementów w przedmiocie zastępczych dowodów tożsamości.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 129 z dnia 11 czerwca 1945 r.)

Na podstawie art. 26 ust. (2) ustawy z dnia 6 maja 1945 r. o wyłączeniu ze społeczeństwa polskiego wrogich elementów (Dz. U. R. P. Nr 17, poz. 96) w porozumieniu z Ministrem Administracji Publicznej i Ministrem Sprawiedliwości zarządzam, co następuje:

§ 1. Właściwymi do wydawania zastępczych dowodów tożsamości, wymienionych w art. 26 ustawy z dnia 6 maja 1945 r. o wyłączeniu ze społeczeństwa polskiego wrogich elementów (Dz. U. R. P. Nr 17, poz. 96) są wojewódzkie komendy Milicji Obywatelskiej.

§ 2. Wniosek o wydanie zastępczego dowodu tożsamości składa się za pośrednictwem powiatowej lub miejskiej komendy Milicji Obywatelskiej właściwej według miejsca zamieszkania wnioskodawcy w chwili wydania dowodu przez byłe okupacyjne władze niemieckie.

§ 3. Osoba, która nie otrzymała dowodu od okupacyjnej władzy niemieckiej, składa wniosek o wydanie zastępczego dowodu tożsamości za pośrednictwem powiatowej lub miejskiej komendy Milicji Obywatelskiej, właściwej według ostatniego miejsca zamieszkania.

§ 4. Wniosek o wydanie zastępczego dowodu tożsamości można złożyć do dnia 15 lipca 1945 r.

§ 5. Wojewódzkie komendy Milicji Obywatelskiej wydawać będą zastępcze dowody tożsamości lub decyzje odmowne do dnia 15 sierpnia 1945 r.

§ 6. Terminy przewidziane w § 4 i § 5 nie stosują się do osób wywiezionych przymusowo za granicę przez okupacyjne władze niemieckie.

Osoby te mogą złożyć wniosek o wydanie zastępczego dowodu tożsamości w ciągu miesiąca od dnia powrotu do kraju, nie później jednak niż w ciągu roku od chwili zakończenia wojny.

W wypadkach, przewidzianych w niniejszym paragrafie, zastępcze dowody tożsamości lub decyzje odmowne wydawane będą w ciągu miesiąca od złożenia wniosku.

§ 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Bezpieczeństwa Publicznego:
(—) Stanisław Radkiewicz

218.
ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 26 maja 1945 r.

w sprawie rehabilitacji osób wpisanych do drugiej, trzeciej i czwartej grupy niemieckiej listy narodowej lub zaliczonych do jednej z grup uprzywilejowanych przez okupanta.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 130 z dnia 11 czerwca 1945 r.)

Na podstawie art. 11 ust. (2) i art. 12 ust. (2) ustawy z dnia 6 maja 1945 r. o wyłączeniu ze społeczeństwa polskiego wrogich elementów (Dz. U. R. P. Nr 17, poz. 96) zarządzam, co następuje:

§ 1. Artykuły, powołane w rozporządzeniu niniejszym bez bliższego ich określenia, oznaczają przepisy ustawy z dnia 6 maja 1945 r. o wyłączeniu ze społeczeństwa polskiego wrogich elementów (Dz. U. R. P. Nr 17, poz. 96), paragrafy, powołane bez bliższego określenia, oznaczają przepisy rozporządzenia niniejszego.

§ 2. Osoby, wymienione w art. 8, 9 i 27, które do dnia 1 stycznia 1945 r. ukończyły 14 lat życia, mogą złożyć we właściwym sądzie grodzkim (art. 10 ust. (1)) wniosek o rehabilitację, który winien zawierać szczegółowe dane personalne, miejsca zamieszkania: w dniu 1 stycznia 1945 r., w czasie wpisania do niemieckiej listy narodowej lub zaliczenia do jednej z grup uprzywilejowanych przez okupanta i w chwili składania wniosku oraz okoliczności i dowody uzasadniające wniosek. O przynależności do jednej z grup niemieckiej listy narodowej decyduje ostatni wpis na tę listę.

§ 3. Wnioski, przewidziane w § 2, mogą składać osoby wymienione w art. 9 i 27 w czasie do dnia 31 sierpnia 1945 r., a osoby wymienione w art. 8 w ciągu sześciu miesięcy od dnia złożenia deklaracji wierności (art. 2).

Osoby, które zostały przymusowo wywiezione za granicę przez okupacyjne władze niemieckie, mogą składać te wnioski w ciągu miesiąca od dnia powrotu do kraju, nie później jednak niż w ciągu roku od zakończenia wojny.

§ 4. Po przyjęciu wniosku sąd grodzki wyda wnioskodawcy zaświadczenie według wzoru, zawartego w załączniku Nr 1 do niniejszego rozporządzenia. Zaświadczenie to ważne jest na okres do dwóch miesięcy.

Jeżeli w tym terminie wniosek nie zostanie rozstrzygnięty, sąd przedłuży ważność zaświadczenia na dalsze okresy, które każdorazowo nie mogą przekraczać jednego miesiąca.

§ 5. Sąd grodzki prowadzi według wzoru, zawartego w załączniku Nr 2 do niniejszego rozporządzenia odrębne repertorium „R", do którego wciąga sprawy o rehabilitację.

§ 6. O zgłoszeniu wniosku o rehabilitację i o terminie rozprawy sąd grodzki zawiadamia prokuratora specjalnego sądu karnego i właściwy powiatowy lub miejski urząd bezpieczeństwa publicznego.

§ 7. Ogłoszenia przewidziane w art. 13 będą wywieszane w miejscach zamieszkania wnioskodawcy: w dniu wpisania go do niemieckiej listy narodowej lub zaliczenia go do jednej z grup uprzywilejowanych przez okupanta, w dniu 1 stycznia 1945 r. oraz w dniu złożenia wniosku.

§ 8. Do sprawowania obowiązków ławników wymienionych w art. 12 powołuje się osoby płci obojga, które:

a) posiadają obywatelstwo polskie i korzystają w pełni z praw cywilnych i obywatelskich,
b) ukończyły nie mniej niż 21 lat,
c) umieją czytać i pisać po polsku.

§ 9. Nie powołuje się do sprawowania obowiązków ławników:

a) pozostających w czynnej służbie sędziów, prokuratorów oraz urzędników i funkcjonariuszów sądowych i prokuratorskich.
b) funkcjonariuszów Milicji Obywatelskiej i władz bezpieczeństwa,
c) wojskowych w służbie czynnej,
d) duchownych i zakonników.

§ 10. Nie mogą być ławnikami osoby, które:

a) obciążone są zarzutem współdziałania z okupantem niemieckim w jego walce z narodem polskim bądź też udziałem w walce bratobójczej z niepodległościowymi organizacjami demokratycznymi,
b) zostały wpisane na niemiecką listę narodową lub zaliczone do jednej z grup narodowych uprzywilejowanych przez okupanta lub do grupy t. zw. „Leistungs-Pole" albo złożyły wniosek o wpisanie ich na niemiecką listę narodową lub o zaliczenie ich do jednej z grup uprzywilejowanych,
c) skazane zostały za zbrodnie pospolite lub występek z chęci zysku, jak również osoby przeciw którym toczy się postępowanie sądowe o taki czyn,
d) odbywają kary pozbawienia wolności lub są aresztowane na mocy postanowienia sądu,
e) z powodu wady umysłowej lub fizycznej nie mogą pełnić obowiązków ławników.

§ 11. Na wniosek sędziego sprawującego kierownictwo sądu grodzkiego prezydium każdej miejskiej lub gminnej rady narodowej w terminie, zakreślonym we wniosku, wyznaczy w ilości, wskazanej w nim, ławników i niezwłocznie prześle do sądu grodzkiego wykaz, zawierający: imię i nazwisko, miejsce zamieszkania, wiek, zajęcie i stopień wykształcenia ławników.

§ 12. Sędzia sprawujący kierownictwo sądu grodzkiego powołuje na posiedzenie sądowe dwóch ławników, w miarę możności spośród wyznaczonych przez prezydium rady narodowej tej gminy (miasta), na terenie której wnioskodawca miał miejsce zamieszkania w dniu 1 stycznia 1945 r.

§ 13. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Sprawiedliwości:
(—) Henryk Świątkowski

SĄD GRODZKI

w..............................

Załącznik Nr 1 do rozp. Min. Sprawiedliwości z dnia 26 maja 1945 r. (poz. 130). Wzór do § 4.

ZAŚWIADCZENIE

Na podstawie § 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 maja 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 130) stwierdza się, że .... (imię i nazwisko), zamieszkały w.............................. .... złożył w dniu .... wniosek o rehabilitację za Nr..............................

Zaświadczenie niniejsze ważne jest do dnia..............................

Miejsce pieczęci

Sędzia Grodzki

Załącznik Nr 2 do rozp. Min. Sprawiedliwości z dnia 26 maja 1945 r. (poz. 130). Wzór do § 5.

Nr porz.	Data wejścia	Imię i nazwisko osoby składającej wniosek rehabilitacyjny	Data rozprawy głównej	Postanowienie z art. 16		Inne załatwienia		Data przesłania odpisu postanowienia (art. 17 ust. [2])	Data wniesienia zażalenia (art. 17 ust. [3])	Akta do Specj. Sądu Karn.		Uwagi
				Data	Treść	Data	Sposób			wysłano (dnia)	zwróc. (dnia)	

219.

OBWIESZCZENIE WOJEWODY ŚLĄSKO-DĄBROWSKIEGO

z dnia 3 lipca 1945 r.

w sprawie rehabilitacji osób wpisanych do III i IV grupy niemieckiej listy narodowej.

Na podstawie §§ 7 i 10 rozporządzenia Ministra Administracji Publicznej z dnia 25 maja 1945 r. w sprawie rehabilitacji osób wpisanych do III i IV grupy niemieckiej listy narodowej lub do grupy t. zw. „Leistungs-Pole" (Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 128) podaje się co następuje:

1. Obywatele Państwa Polskiego, którzy do dnia 1 stycznia 1945 r. ukończyli 14 lat i zostali wpisani po dniu 31. sierpnia 1939 r. na obszarze Województwa Śląsko-Dąbrowskiego do III lub IV grupy niemieckiej listy narodowej (Deutsche Volksliste), jeżeli wciągnięci zostali na tę listę wbrew swej woli lub pod przymusem, a swoim zachowaniem się wykazali polską odrębność narodową, winni złożyć najpóźniej do dnia 31 sierpnia 1945 r. właściwej władzy administracji ogólnej I instancji deklarację wierności Narodowi i demokratycznemu Państwu Polskiemu.
2. W myśl § 4 wyżej cyt. rozporządzenia właściwymi władzami do przyjmowania deklaracyj i wydawania zaświadczeń są starostowie powiatowi, a w miastach Katowice, Chorzowie i Sosnowcu prezydenci miast.
3. Starostowie oraz prezydenci wyżej podanych miast podadzą w drodze obwieszczeń do wiadomości publicznej miejsce i termin przyjmowania deklaracyj wierności.
4. Obszar, na którym był powszechnie stosowany przymus przez okupanta przy wpisaniu na niemiecką listę narodową, stanowi całe Województwo Śląskie w granicach z dnia 1 września 1939 r.
5. Na obszarach powiatu będzińskiego i zawierciańskiego oraz miasta Sosnowca, jako nienależących do Województwa Śląskiego w granicach z dnia 1 września 1939 r., a zatem na obszarach, na których nie był powszechnie stosowany przymus przez okupanta przy wciąganiu na niemiecką listę narodową, osoby wpisane do III lub IV grupy niemieckiej listy narodowej powinny oprócz zgłoszenia deklaracji wierności Narodowi i demokratycznemu Państwu Polskiemu wykazać, że zostały wbrew swej woli lub pod przymusem wpisane na niemiecką listę narodową.
6. Osoby, wymienione w pkt. 5) niniejszego obwieszczenia, powinny złożyć do właściwego sądu grodzkiego wniosek o rehabilitację, przewidziany w myśl art. 11 ustawy z dnia 6 maja 1945 r. o wyłączeniu ze społeczeństwa polskiego wrogich elementów (Dz. U. R. P. Nr 17, poz. 96).
7. Wnioski, przewidziane w pkt. 6) nin. obwieszczenia mogą składać osoby wymienione w pkt. 5) w terminie przewidzianym w § 3 rozp. Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 maja 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 130).

Osoby, które zostały przymusowo wywiezione zagranicę przez okupacyjne władze niemieckie mogą składać te wnioski w ciągu miesiąca od dnia powrotu do kraju, nie później jednak, niż w ciągu roku od zakończenia wojny.

Wojewoda Śląsko-Dąbrowski
(—) A. Zawadzki, gen. dyw.

220.

ZARZĄDZENIE WOJEWODY ŚLĄSKO-DĄBROWSKIEGO

z dnia 2 lipca 1945 r. (Nr 120 L. Sp./II/75a/1)

o zakazie zamieszkiwania osób narodowości niemieckiej na obszarze Województwa Śląsko-Dąbrowskiego i o rejestracji na wyjazd.

1. Zakazuję osobom narodowości niemieckiej bez względu na ich przynależność państwową zamieszkiwać i przebywać na terenach wchodzących w dniu 1 wrze-

śnia 1939 roku w skład Województwa Śląskiego oraz na terenie powiatów będzińskiego, zawierciańskiego i miasta Sosnowca. Osoby te obowiązane są przenieść się na obszar Niemiec.

2. Celem umożliwienia osobom wymienionym w pkt. 1 swobodnego wyjazdu do wybranych dowolnie miejscowości, położonych na terenie Niemiec, zarządzam rejestrację wszystkich mieszkańców, których dotyczy zakaz zamieszkiwania i pobytu na terenach powyżej wymienionych. Rejestrację przeprowadzą Zarządy gminne (miejskie) w terminie do dnia 20 lipca 1945 r. według otrzymanych oddzielnie instrukcyj.

3. Do rejestracji obowiązani są wszyscy mieszkańcy narodowości niemieckiej bez względu na to czy są obywatelami polskimi sprzed 1939 r. czy też niemieckimi. Rodzinę zgłasza głowa rodziny, małoletnie sieroty ich ustawowy zastępca lub osoba sprawująca faktycznie opiekę. Przy rejestracji należy przedłożyć dowód osobisty i podać wybraną miejscowość przyszłego osiedlenia się na terenie Niemiec.

4. Kto nie zgłosi się do rejestracji w terminie do dnia 20 lipca 1945 r. będzie przekazany do obozu wysiedleńczego.

5. Władze Bezpieczeństwa Publicznego i organy Milicji Obywatelskiej udzielą w swoim zakresie działania Zarządom gminnym pomocy w kierunku przeprowadzenia całości akcji.

6. Wzywam równocześnie całe społeczeństwo polskie do ujawniania władzom Bezpieczeństwa Publicznego i Zarządom gminnym osób narodowości niemieckiej, ukrywających swój pobyt lub uchylających się od rejestracji na wyjazd. Za ukrywanie i świadome nieujawnianie niemców winni zostaną pociągnięci do surowej odpowiedzialności.

Wojewoda Śląsko-Dąbrowski
(—) Gen. Dyw. A. Zawadzki

221

ZARZĄDZENIE
WOJEWODY ŚLĄSKO-DĄBROWSKIEGO

z dnia 23 czerwca 1945 (Nr 102 L. dz. Pr/101/141/45)

w sprawie popierania inwalidów walk o niepodległość.

Na społeczeństwie i Państwie Polskim ciąży obowiązek jak najdalej idącego poparcia materialnego inwalidów walk o niepodległość.

Przy rozdziale jakichkolwiek koncesji, przy przydzielaniu lokali handlowych, czy też mieszkalnych, przy przetargach, przy rozpatrywaniu podań o pracę w przedsiębiorstwach zarówno państwowych jak i samorządowych oraz spółdzielczych czy prywatnych, inwalidzi winni mieć przy równych warunkach bezwzględnie pierwszeństwo.

Ob. Starostowie i Prezydenci zarezerwują dla inwalidów odpowiednią ilość placówek, które będą przydzielane im w miarę napływu inwalidów ze szpitali.

W pierwszym rzędzie faworyzowane winny być spółdzielnie inwalidzkie, zarówno spółdzielnie pracy jak i typu przemysłowo-handlowego.

Należy udzielać jak najdalej idącego poparcia przy organizowaniu spółdzielczych warsztatów, jak pracowni krawieckich, szewskich, stolarskich itp. W miarę możności należy oddawać inwalidom zarządy hoteli, zarówno w miastach jak i miejscowościach uzdrowiskowych.

W związku z akcją, zmierzającą do oddawania w zarząd prywatny, czy spółdzielczy drobnych przedsiębiorstw przemysłowych, pozostających dotychczas pod zarządem państwowym, należy uwzględnić wymagania inwalidów.

Należy dążyć do tego, by we wszystkich komisjach społecznych, przydzielających lokale, przedsiębiorstwa itp. był również w miarę możności z głosem stanowczym przedstawiciel Związku Inwalidów.

Za inwalidę, w myśl niniejszego rozporządzenia uważany będzie każdy legitymujący się zaświadczeniem Związku Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej, — również wdowy i sieroty po bojownikach o niepodległość Polski korzystać mają z dobrodziejstw niniejszego rozporządzenia.

Wojewoda:
w/z (—) *Inż. S. Wengierow*, Wicewojewoda

222

WOJEWODA ŚLĄSKO-DĄBROWSKI
Nr P. O. 1e/6/45 Katowice, dnia 21 czerwca 1945 r.

OKÓLNIK Nr 89

Ob. Starostowie i Prezydenci miast wydzielonych.

w sprawie opieki nad Polakami powracającymi z Niemiec.

W związku z zarządzeniem Władz centralnych odnośnie wzmożenia akcji pomocy dla Polaków powracających z Niemiec i przyznania na ten cel specjalnych funduszów, zachodzi konieczność wzmocnienia tej akcji na tut. terenie i rozszerzenia jej, szczególnie w punktach, przez które przechodzi największa ich fala. Z tych względów uważam za konieczne przypomnienie Ob. Starostom Powiatowym i Prezydentom miast, by z większym jak dotychczas zainteresowaniem śledzili sprawność placówek i roztoczyli ze swej strony najdalej idącą opiekę, a częstym kontrolowaniem punktów, o których mowa poniżej, dążyli do usprawnienia działalności odnośnych placówek i do zapewnienia jak najskuteczniejszej opieki w ramach niniejszej instrukcji. Niezależnie od tego uważam również za celowe kontaktowanie się z samymi uchodźcami i dowiadywanie się od nich, czy i w jakiej mierze korzystali z opieki poszczególnych placówek, czy są zadowoleni, czy placówka działa sprawnie, następnie udzielanie informacji co do dalszej podróży itd. Chodzi mi również o to, by i czynnik państwowy w akcji tej niezależnie od czynnika społecznego brał udział i był widzialny, by na progu Ojczyzny widzieli rodacy powracający po długich latach wielkich cierpień i ciężkiej pracy przedstawicieli najwyższej władzy miejscowej.

Dla spełnienia tych zadań powołałem Wojewódzki Komitet Niesienia Pomocy Uchodźcom w Katowicach. Ten zaś pismem okólnym z 8. 3. 1945 r. powołał miejskie, powiatowe i gminne komitety, w skład których weszły osoby wyłonione z pośród miejscowego czynnika społecznego przy przewodnictwie Starosty Powiatowego, Prezydenta miasta i Naczelnika Gminy.

Podstawowym więc zadaniem wspomnianych komitetów jest świadczenie pomocy Polakom powracającym z Niemiec w formie zapomóg pieniężnych, posiłków, noclegów, opieki lekarskiej, odzieży itd. Głównymi organami w pracach komitetu są placówki P. C. K., Caritasu, Polskiego Związku Zachodniego oraz P. U. R.-u, z którym akcja ta zazębia się w związku z prowadzoną przez P. U. R. akcją komitetów osadniczych i przesiedleńczych powołanych moim pismem okólnym z 1. 6. 1945 r. Na Obyw. Starostach Powiatowych i Prezydentach miast ciąży w pierwszym rzędzie obowiązek koordynowania prac obydwuch placówek, jak również powoływania wspólnych komisyj np. dla spraw transportowych propagandowych itp.

Ponieważ nasilenie fali powracających nie jest jednakowe na całym terenie tut. Województwa, dlatego zachodziła potrzeba utworzenia kilku punktów na głównych szlakach, przez które, jak praktyka okazała, przechodzi największa fala uchodźców. Zadaniem tych punktów jest rozbudowanie akcji udzielania pierwszej pomocy, a więc posiłków i doraźnych zapomóg pieniężnych, następnie ewidencjonowanie powracających, a wreszcie udzielania informacji, a przede wszystkim dla pochodzących z terenów spoza Bugu i Sanu, albowiem pewna ich część winna być z miejsca skierowana na akcję osiedleńczą. W związku z tym, na terenie tut. Województwa wyznaczono następujące punkty: Zebrzydowice, Dziedzice, Koźle, Opole, Chrapowice, Klucz-

borek, Gliwice i Katowice. W wymienionych punktach należy specjalnie zwrócić uwagę na skoordynowanie prac z Wydz. Bezpieczeństwa, P. U. R-em, P. C. K. i Ośrodkami Zdrowia, należy zorganizować akcję ewidencyjną, badania dokumentów, rozbudować akcję zaprowiantowania i wyżywienia, wypłaty zapomóg pieniężnych, ułatwiania dalszych przejazdów, zorganizowania noclegów itd.

Zorganizowanie więc wymienionych punktów zalecam Obyw. Starostom Pow. i Prezydentom miast wspólnie z zainteresowanymi czynnikami oraz organizacjami społecznymi. Przy tej sposobności nadmieniam, że, o ile okaże się potrzeba zorganizowania takich punktów jeszcze w innych miejscach, należy mi bezzwłocznie w drodze telegraficznej donieść.

Dla celów ewidencyjnych jak również kontroli zarządzam następujący tryb postępowania:

1) Każdy powracający, który wkracza na jeden z wymienionych punktów otrzymuje zasadniczo przepustkę wystawioną przez P. C. K. Przepustka ta, z braku innych dokumentów, jest w zasadzie podstawowym dokumentem w otrzymaniu pomocy. Na odwrocie tej przepustki winny być czynione wszelkie adnotacje odnośnie udzielenia zapomóg pieniężnych ewentl. innych świadczeń, a to celem uniknięcia nadużyć. W razie braku placówek P. C. K. analogiczne legitymacje wystawiają inne polskie władze graniczne a zaświadczenia takie mają wartość równoznaczną.

2) Maksymalna granica jednorazowej zapomogi pieniężnej wynosi 500 zł, z tym, że odnośne punkty etapowe, o których mowa powyżej, wypłacają zapomogi w granicach do zł 100,—. Kwoty powyżej 100,— zł wypłaca w zasadzie tylko Wojew. Komitet Niesienia Pomocy Uchodźcom w Katowicach, ul. Dworcowa 7, II p. O dokonanej wypłacie należy czynić adnotację na przepustce, na której winna być zaznaczona wypłacona kwota oraz nazwa miejscowości. Najpraktyczniej byłoby zamówić pieczątki następującej treści: „Komitet Niesienia Pomocy Uchodzcom w . . . . wypłacił kwotę . . . . . . zł, ..., dnia . . . . 1945 r. podpis wypłacającego" wpisując wypłaconą kwotę atramentem. Adnotacja taka jest równocześnie dowodem, że powracający został ujęty w ewidencję pod Nr . . . . Nadmienia się, że Urząd Wojewódzki dysponuje na ten cel odpowiednimi funduszami.

Fundusze przeznaczone na akcje zapomóg, nie mogą być użyte na inne cele i za należyte ich zużytkowanie są Obyw. Starostowie Powiatowi i Prezydenci miast osobiście odpowiedzialni.

3) Listy wypłat winny być sporządzone w/g załączonego wzoru Nr 1 i podpisane przez odbierających. Organem wypłacającym może być P. C. K., a w razie braku inna instytucja. Odpowiedzialność jednak za należyte zużycie funduszów ciąży stale na Obyw. Starostach Pow. i Prezydentach miast.

4) Ewidencja prowadzona według załączonego wzoru Nr 2 pozostaje w Starostwie wzgl. Magistracie do czasu całkowitego zakończenia akcji pomocy uchodźcom.

5) Pomoc w formie noclegów i wyżywienia powinna polegać na zorganizowaniu noclegów i udzielaniu posiłków w zasadzie w kuchni ludowej specjalnie w tym celu zorganizowanej. Żywność na ten cel zostanie przydzielona przez Urząd Wojewódzki, który dysponuje specjalnymi przydziałami przesłanymi przez Władze Centralne. Zapotrzebowanie na żywność z dokładnym podaniem ilości i rodzaju należy kierować do Urzędu Wojewódzkiego (Wydział Opieki Społecznej). Zaliczki żywnościowe na ten cel zostaną w terminie możliwie najkrótszym dowiezione do wymienionych punktów. Pomoc odzieżowa winna wyrażać się w postaci przyznawania niezbędnej odzieży osobom specjalnie potrzebującym z mienia poniemieckiego lub też ofiarności publicznej, do której współdziałania należy wezwać miejscowe społeczeństwo.

6) Ponieważ akcja prasowo-propagandowa w sprawie pomocy dla powracających z Niemiec zostanie specjalnie rozbudowana, należy nadsyłać materiał sprawodawczo-informacyjny do Urzędu Wojewódzkiego (Wydział Opieki Społecznej).

W tym celu należy przesyłać stale miesięczne sprawozdania do Urzędu Wojewódzkiego (Wydział Opieki Społecznej) wg załączonego wzoru Nr 3, najpóźniej do dnia 5 każdego miesiąca za miesiąc ubiegły.

Niezależnie od powyższych danych sprawozdanie winno zawierać szczegółowe dane odnośnie do organizacji akcji, w jakim stanie znajdują się placówki, jakimi organami się posługują, na jakie trudności natrafiają itd. Z uwagi na to, że akcja ta jest *wyjątkowo bardzo ważna*, gdyż należy liczyć się w najbliższym czasie ze wzmożeniem fali powracających, a to w związku z zawarciem układu o powrocie Polaków znajdujących się na terenach niemieckich pod okupacją angielską i amerykańską, wzywam czynniki administracyjne, samorządowe i społeczne oraz całe społeczeństwo, aby w zrozumieniu ważności podejmowanej akcji współpracowały szczerze dla dobra powracających, aby nie szczędziły zabiegów i wysiłków, mając jedyny w tej akcji cel zapewnić skuteczną pomoc Polakom powracającym z Niemiec. Do współpracy należy powołać wszystkich chętnych i w tym kierunku należy rozwinąć w terenie odpowiednią propagandę. Akcja ta musi być szybka i nie może ulec przerwie z powodu braku gotówki lub żywności i dlatego na kilka dni przed wyczerpaniem się zapasów, należy bezzwłocznie zgłosić w Urzędzie Wojewódzkim zapotrzebowanie na gotówkę i żywność.

3 zał.

Wojewoda
w/z (—) *(pplk. Ziętek)*, Wicewojewoda.

Lista wypłat zapomóg pieniężnych

Wzór nr 1

wypłaconych przez placówkę w........................ pow........................ za czas od........................

L.	Nazwisko i imię powracającego	Data urodz.	zapisany do listy ewidencyjnej pod nr	wypłacona kwota tyt. zapomogi	Data wypłaty	Podpis odbierającego
1	2	3	4	5	6	7

Wzór nr 2

Lista ewidencyjna o ruchu powracających z Niemiec

przez placówkę w .... pow. .... za czas od ....

Nr ewidencyjny	Nazwisko i imię	Data i miejsce urodzenia	Narodowość	Religia	Zawód	Wraca	
						sam	Ilość członków rodziny
1	2	3	4	5	6	7	8

Skąd przybywa				Ostatnie przed wojną stałe miejsce zamieszkania w Polsce	Dokąd zamierza się obecnie udać?	Wysokość otrzymanego zasiłku	Uwagi
z obozu koncentracyjnego	z pracy przymusowej	z niewoli	ewakuowani przez niemców				
9	10	11	12	13	14	15	16

Wzór nr 3

SPRAWOZDANIE
o ruchu powracających z Niemiec

przez placówkę________________ pow.________________ za czas od 1 — 30 ________________1945 r.

Data	Ogólna liczba zarejestrowan. uchodźców	W tym			Udzielona pomoc					
		mężczyzn	kobiet	dzieci do lat 15	zasiłków pieniężnych	w łącznej kwocie	noclegów	posiłków	odzieży	pomocy lekarskiej
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1. 6.										
2. 6.										
3. 6.										
i td. aż do końca mies.										

Zużyto na posiłki

chleba kg	tłuszczu kg	marmelady kg	cukru kg	kaszy kg	kawy kg	ziemniaków kg	inne produkty kg
12	13	14	15	16	17	18	19

223

WOJEWODA ŚLĄSKO-DĄBROWSKI

Nr Pr/20/5/45 Katowice, dnia 28 czerwca 1945

OKÓLNIK Nr 115

Ob. Starostowie Powiatowi i Grodzcy, Prezydenci i Burmistrzowie miast w sprawie akcji repatriacji z zachodu.

W najbliższych dniach wzmoże się masowa akcja repatriacji z zachodu.

Cały aparat administracyjny i wszystkie czynniki społeczne muszą brać czynny udział w tej akcji.

W wyniku nowych zarządzeń kierowanie tą akcją zlecone zostało Państwowemu Urzędowi Repatriacyjnemu oraz Urzędom Bezpieczeństwa.

Bezwzględnie należy zapewnić jak najdalej idącą opiekę repatriantom wracającym z zachodu zarówno tym, którzy wracają z obozów koncentracyjnych, z robót przymusowych, czy też z obozu jeńców.

Na terenie naszego Województwa zorganizowane zostały 4 podstawowe punkty etapowe dla repatriacji z zachodu, a to: w Dziedzicach, Koźlu, Opolu i Kluczborku. W miarę potrzeby organizowane będą dalsze punkty lub podpunkty.

W akcji przyjmowania repatriantów z zachodu winno brać udział całe społeczeństwo polskie. W czasie podróży, na dworcach kolejowych, na skrzyżowaniach dróg kołowych powinna być nad nimi zorganizowana opieka, do której polecam zmobilizować wszystkie miejscowe organizacje społeczne i polityczne, w pierwszym rzędzie organizacje młodzieżowe.

Tych pośród repatriantów z zachodu, którzy na skutek działań wojennych nie mają dokąd wracać, należy osadzać na ziemiach zachodnich, należy im umożliwić natychmiastowe podjęcie pracy zawodowej, ewentl., jeżeli ich stan zdrowia na to nie pozwala, przekazać ich pod opiekę odpowiednim czynnikom opiekuńczym, urzędowym i społecznym.

Akcji repatriacji z zachodu winna towarzyszyć akcja propagandowa wśród społeczeństwa, by wracający z zachodu widzieli i czuli, że społeczeństwo polskie na nich czeka i serdecznie ich przyjmuje.

Serdeczność i braterska opieka winny cechować wszystkie poczynania władz i organizacji społecznych.

Zarządzenie niniejsze ma charakter ramowy. Szczegóły organizacyjne podane zostaną w dalszych zarządzeniach. Nie uchyla ono dotychczasowych zarządzeń w tej mierze, w szczególności działalności Miejscowych Komitetów Pomocy Uchodźcom, lub P. C. K., które w dalszym ciągu wykonywać winny swe dotychczasowe funkcje, koordynując swą działalność z P. U. R-em i U. B. i stopniowo w miarę obejmowania przez te władzę strony organizacyjnej, służąc im pomocą i współpracą w charakterze czynnika społecznego.

Wojewoda:

(—) w/z. Inż. *S. Wengierów*, Wicewojewoda

224

WOJEWODA ŚLĄSKO-DĄBROWSKI

Nr Sm. III. 28/23 Katowice, 21 czerwca 1945

Ob. Ob. Starostowie i Prezydenci miast w sprawie ścigania przestępstw skarbowych.

Ministerstwo Administracji Publicznej pismem okólnym z dnia 4. 6. 1945 r. L. dz. IV A. 7091/45 — na podstawie zawiadomienia Ministerstwa Skarbu zwraca uwagę na to, iż zdarzają się wypadki, że urzędy administracji ogólnej i zarządy gmin niezależnie od ścigania przestępstw skarbowych nakładają również kary pieniężne z tytułu wykrycia tych przestępstw (szczególnie przy wykryciu nielegalnej produkcji spirytusu).

W myśl art. 209 prawa karnego skarbowego (Dekret Prez. R. P. z dnia 3 listopada 1936 r. Dz. U. R. P. Nr 84 poz. 581) orzecznictwo karne w sprawach o występki skarbowe zagrożone zasadniczą karą pozbawienia wolności, sprawują sądy powszechne, zaś w sprawach o pozostałe przestępstwa skarbowe — władze skarbowe.

Wobec powyższego należy zaniechać nakładania kar na ujawnionych przestępców skarbowych, a natomiast sporządzone protokoły i doniesienia karne przesyłać właściwym Urzędom Skarbowym Akcyz i Monopoli Państw.

O ile z tego tytułu zostały ściągnięte kary pieniężne, należy zarządzić ich natychmiastowe przekazanie na dz. 5 § 17 budżetu Ministerstwa Skarbu, przy równoczesnym zawiadomieniu właściwego Urzędu Skarbowego Akcyz i Monopoli z dołączeniem protokołu lub doniesienia karnego.

Przypominam, iż w myśl art. 243 powołanego wyżej prawa karnego skarbowego, władze państwowe cywilne, jak też władze samorządowe, są obowiązane do pomocy władzom skarbowym. W myśl § 2 powołanego powyżej artykułu, władze te dowiedziawszy się o popełnieniu przestępstwa skarbowego, mają obowiązek donieść o nim władzy skarbowej i poczynić w miarę możności i potrzeby kroki, aby zabezpieczyć dowody i przedmioty przestępstwa oraz uniemożliwić ucieczkę przestępcy.

Również ustawa z dnia 14. 12. 1923 o uprawnieniach organów wykonawczych władz skarbowych (Dz. U. R. P. Nr 5 poz. 37 z r. 1924) w art. 8 zobowiązuje organa państwowe i samorządowe do udzielania bezzwłocznej czynnej pomocy, zawsze, ilekroć skarbowy organ wykonawczy w celu dokonania czynności służbowych, których sam własnymi środkami wykonać nie może, o to się do nich zwróci.

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 24 czerwca 1925 wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewn. i Ministrem Sprawiedliwości w celu wykonania ustawy z dnia 14 grudnia 1923 o uprawnieniach organów wykonawczych władz skarbowych (Dz. U. R. P. Nr 83 poz. 576) w § 8 zwraca szczególną uwagę na czynności zarządów gminnych przy stwierdzaniu zajęcia i braniu w przechowanie towarów zakwestionowanych przez organa wykonawcze, o których mowa w § 1 powołanego wyżej rozporządzenia, oraz na obowiązek niesienia czynnej pomocy, jeżeli się o nią zwróci do nich skarbowy organ wykonawczy.

Polecam ścisłą współpracę z organami skarbowymi, w szczególności w zakresie uprawnień organów wykonawczych, oraz przy wykrywaniu przestępstw skarbowych.

Wojewoda:

w/z (—) *pplk. Ziętek,* Wicewojewoda

225

MINISTERSTWO ADMINISTRACJI PUBL.

Departament Organizacyjny

L. I. Og. 7825/45 Warszawa, dnia 12 czerwca 1945

PISMO OKÓLNE.

Do Urzędów Wojewódzkich (wszystkich) i Zarządów Miejskich Warszawy i Łodzi w sprawie stosowania ustawy o majątkach opuszczonych i porzuconych.

Na podstawie zarządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 26. V. r. b. w sprawie stosowania ustawy z dnia 6. V. r. b. (Dz. U. R. P. Nr 17/45 poz. 97) o majątkach opuszczonych lub porzuconych, Ministerstwo Administracji Publicznej poleca wydać podległym władzom i urzędom zarządzenie ścisłego przestrzegania postanowień powołanej ustawy, a w szczególności:

1. W wykonaniu art. 10 ustawy: władze administracji ogólnej i władze samorządowe (zarządy miejskie i gminne) winny bezwłocznie zawiadamiać oddziały wojewódzkie Tymczasowego Zarządu Państwowego o każdym majątku porzuconym lub opuszczonym położonym na ich obszarze. W zawiadomieniu należy podać miejsce, w którym się znajduje majątek, jego krótki opis, nazwisko i imię jego obecnego posiadacza lub użytkownika oraz podstawę, na jakiej uznano go za porzucony lub opuszczony.

2. Władze lub instytucje państwowe i samorządowe, które objęły zarząd majątków, przedsiębiorstw przemy-

słowych lub handlowych przed wejściem w życie wyżej cytowanej ustawy, obowiązane są sporządzić remanent i bilans otwarcia oraz składać władzom Tymczasowego Zarządu Państwowego sprawozdania i przekazywać wpływy pozostałe po uregulowaniu kosztów zarządu.

Jeśli władze administracji ogólnej, urzędy i instytucje państwowe i samorządowe pragną zatrzymać zarząd tych majątków, przedsiębiorstw przemysłowych lub handlowych — winny, zgodnie z art. 14 cyt. ustaw, wystąpić z umotywowanym wnioskiem za pośrednictwem Urzędu Wojewódzkiego do Ministerstwa Administracji Publicznej o przekazanie im zarządu z ramienia Ministerstwa.

3. Władze administracji ogólnej winny w swoim zakresie działania współdziałać z władzami Tymczasowego Zarządu Państwowego w ujawnianiu i zabezpieczeniu majątków opuszczonych lub porzuconych.

(—) Mgr Z. Sznek,
Dyrektor Departamentu

Urząd Wojewódzki Śląsko-Dąbrowski
Nr Sm. II. 1/4-24 Katowice, dnia 25. 6. 1945 r.
Dot. *Stosowanie ustawy o majątkach opuszczonych i porzuconych.*

Obyw. Starostom Powiatowym i Prezydentom miast wydzielonych Wojew. Śląsko-Dąbrowskiego
przesyła się do wiadomości i stosowania.

Za Wojewodę:
(—) Dr Karczewski
p. o. Naczelnika Wydziału

226

WOJEWODA ŚLĄSKO-DĄBROWSKI
Nr Sm. IV/42/8 Katowice, dnia 26. 6. 1945 r.

Ob. Starostowie Powiatowi jako Przewodniczący Wydz. Pow. oraz Prezydenci miast wydzielonych w Województwie

w sprawie pobierania opłat przez komisje mieszkaniowe.

Przeprowadzane inspekcje Zarządów miejskich oraz przedkładane Urzędowi Wojewódzkiemu sprawozdania sytuacyjne, wskazują, że Zarządy miast tak wydzielonych jak i niewydzielonych z pod nadzoru Wydziałów Powiatowych pobierają bezprawnie za przydzielanie mieszkań przez miejskie i gminne komisje mieszkaniowe specjalne opłaty.

W związku z powyższym wyjaśniam, że zgodnie z § 20 Rozporządzenia Kierowników Resortów Administracji Publicznej i Sprawiedliwości z dnia 3 października 1944 r. w sprawie wykonania dekretu P. K. W. N. z dnia 7 września 1944 r. o komisjach mieszkaniowych (Dz. U. R. P. Nr 4, poz. 18), postępowanie przed odnośnymi komisjami mieszkaniowymi, w sprawach przydzielania na wniosek zainteresowanych osób mieszkań oraz wydawania orzeczeń przez te komisje w przedmiocie zmniejszenia pomieszczeń i uszczuplenia praw lokatora głównego tudzież w przedmiocie określenia w tych wypadkach w wysokości komornego jak również w przedmiocie wydawania tymczasowego zarządzenia odnośnie objęcia wolnego lokalu mieszkalnego bądź zmniejszenia już zajętego lokalu aż do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia wniosku — jest bezpłatne. Pobieranie zatym w wyżej przytoczonych wypadkach przez Zarządy miejskie i gminne jakichkolwiek opłat jest bezprawnym i winno być niezwłocznie zaniechane.

Powyższemu zakazowi zgodnie z wyżej wspomnianym § przytoczonego rozporządzenia nie przeczy pobieranie opłat w wypadkach orzekania przez miejską lub gminną komisję mieszkaniową w przedmiocie:

a) regulowania stosunku między najemcą a wynajmującym odnośnie użytkowania lokalu mieszkalnego,
b) wydawania na żądanie władz sądowych opinii w kwestiach odroczenia eksmisji lokatora lub sublokatora z mieszkania,
c) ustalania przy udziale biegłych wysokości wkładów koniecznych, dokonanych przez najemcę w okresie zajmowania przez niego mieszkania,
d) wydawania zezwoleń na podwyżkę komornego i opłat dodatkowych w wypadkach uzasadnionych wysokością nakładów i remontów przez wynajmującego, wreszcie w wypadkach:
e) przewidzianych w art. 5 prócz pkt. h dekretu P. K. W. N. z dnia 7 września 1944 r. o komisjach mieszkaniowych.

We wszystkich wyżej przytoczonych wypadkach komisje określają przy wydawaniu orzeczeń opłaty, które nie mogą być niższe od 10-ciu zł, a które nie mogą przekraczać 100,— zł. Opłaty o których mowa przypadają gminnym lub miejskim radom narodowym.

Obywatele Przewodniczący wydadzą niezwłocznie zarządom gminnym i miejskim miast niewydzielonych z pod nadzoru Wydziału Powiatowego analogiczne zarządzenia.

Wojewoda
w/z (—) *Pplk. Ziętek,* Wicewojewoda

227

OBWIESZCZENIE

w sprawie płatności podatków.

Podaje się do publicznej wiadomości, że w miesiącu lipcu 1945 r. płatne są następujące należności podatkowe:

a) do dnia 7 lipca podatek dochodowy od uposażeń, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłaconych w miesiącu czerwcu b. r.,
b) do dnia 25 lipca zaliczki na podatek obrotowy od obrotów osiągniętych w miesiącu czerwcu b. r.,
c) do dnia 25 lipca zaliczki na podatek dochodowy z działu I od dochodów osiągniętych w miesiącu czerwcu b. r.,
d) natychmiast płatne są wszelkie inne dotychczas z jakichkolwiek powodów nieuiszczone należności podatkowe.

Płatnicy zaliczek na podatek obrotowy jak i na podatek dochodowy, obowiązani są przy wpłatach składać deklaracje na formularzach, które mogą otrzymać we właściwych Urzędach Skarbowych.

Niewpłacone w terminie należności będą ściągnięte w drodze przymusowej wraz z odsetkami za zwłokę i kosztami egzekucji.

IZBA SKARBOWA.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

PRZETARGI PUBLICZNE.

Wojewódzki Urząd Ziemski
Wydział Wodno-Melioracyjny
w Katowicach Katowice, 6 lipca 1945
WM-II-3-7/12

OGŁOSZENIE PRZETARGU

Wojew. Urząd Ziemski, Wydz. Wodno-Melioracyjny w Katowicach ogłasza przetarg nieograniczony na roboty: drenowanie pól w miejscowości Będusz, gm. Pińczyce, powiat Zawiercie w ramach ślepego kosztorysu — na obszarze około 95 ha.

Oferty należy składać na całość, jednakże Wojewódzki Urząd Ziemski zastrzega sobie: a) prawo podziału całości robót na 2 lub 3 części, b) prawo zmniejszenia oddanych przedsiębiorcy do wykonania robót o 40%, a także zwiększenia ich o 25%.

Roboty mają być:

1) wykonane zgodnie z warunkami ogólnymi (rozp. Min. Rob. Publ. z 24. IV. 1928 L. I-1067) i uzupełniającymi (rozp. Min. Rob. Publ. z 28. V. 1928 L. I-1576) — oraz instrukcją techniczną;
2) rozpoczęte najpóźniej w ciągu 10 dni od wydania pisemnego zlecenia na wykonanie robót, a ukończone w terminie do 30 listopada 1945 r. Za każdy dzień zwłoki w niedotrzymaniu powyższych terminów z winy przedsiębiorcy nałożona zostanie kara pieniężna w wysokości 300 zł.

Warunki płatności: a) 10% od zatwierdzonej sumy przetargowej jako zaliczka przed rozpoczęciem robót za

jednoczesnym złożeniem gwarancji (list gwarancyjny Państwowych Instytucji Bankowych, zabezpieczenie hipoteczne lub rejentalne na majątku ruchomym przedsiębiorcy, książeczka P. K. O. lub itp.); b) rachunki częściowe złożone w trakcie budowy będą wypłacone w ciągu 14 dni, licząc od dnia złożenia rachunku, sporządzonego na podstawie protokolarnego przyjęcia robót przez Kierownika Urzędu Wodno-Melioracyjnego w Sosnowcu z potrąceniem 15% jako częściowy zwrot zaliczki ad a), oraz 5% na fundusz gwarancyjny. Termin gwarancyjny określa się na 6 miesięcy. Rachunki nie mogą być częściej składane jak co 2 tygodnie; c) po okresie 6 miesięcy od dnia ukończenia robót i ich komisyjnego przyjęcia, zostanie wypłacona pozostałość należności.

Oferty należy składać w Wojewódzkim Urzędzie Ziemskim, Wydział Wodno-Melioracyjny w Katowicach, ul. Dąbrówki 9/II p. zgodnie z wymaganiami rozp. Rady Ministrów z dnia 29. I. 1937 (Dz. U. R. P. Nr 13 z dnia 26. II. 1938 poz. 92), § 18—22 włącznie *w terminie do 18 lipca 1945 r.* godz. 11-ta, w którym to czasie nastąpi w tym Urzędzie komisyjne otwarcie ofert. Jako wadium należy złożyć na ręce przewodniczącego komisji przetargowej 1% od oferty w gotówce lub książeczkę P. K. O. Złożona oferta obowiązuje oferenta pod rygorem utraty wadium w ciągu 2 tygodni od daty przetargu.

Bliższych informacji udzieli Woj. Urząd Ziemski Wydział Wodno-Melioracyjny pok. 326 w godzinach urzędowych od dnia 7 lipca 1945 do dnia przetargu, gdzie również można się zaznajomić z projektem, instrukcją techniczną, rozporządzeniami oraz otrzymać za zwrotem kosztów ślepy kosztorys i potrzebne odpisy lub też sporządzić notatki.

Wojewódzkiemu Urzędowi Ziemskiemu przysługuje prawo wyboru przedsiębiorcy bez względu na cenę, a także prawo uznania, że przetarg nie dał wyniku.

Naczelnik Wydziału Wodno-Melioracyjnego
70 *(—) Inż. Z. Żarnecki.*

Urząd Wojewódzki Śląsko-Dąbrowski rozpisuje niniejszym

przetarg publiczny

na wykonanie robót budowlanych w budynku Gimnazjum Państw. w Mikołowie.

Formularze ofertowe są do nabycia w Urzędzie Wojewódzkim, Wydział Kom.-Bud., pokój Nr 542.

Oferty należy składać w pokoju Nr 518 najpóźniej do dnia 17 lipca 1945 r. godz. 12, w którym to terminie nastąpi komisyjne otwarcie ofert.

(—) Dr Inż. Kaufman,
Naczelnik Wydziału Kom.-Bud.

OBWIESZCZENIE SĄDOWE.

Sygn. akt.: II. Co. 191/45

Wywołanie.

Erwin Wojczyk, kurator spadku po Franciszce i Pawle Rysokach w Siemianowicach, z zawodu kupiec, zamieszkały w Mikołowie, Regielowiec Nr 27, wniósł o unieważnienie listu wystawionego dnia 17. 10. 1935 r. przez Sąd Grodzki w Katowicach opiewającego na 7.500 złotych z 7% odsetkami od dnia 1. 10. 1935 r. dla zmarłego Pawła Rysoka w Siemianowicach zapisanego na nieruchomości Bytków VII/2 67, należącej do Anny i Pawła Kamińskich w Bytkowie.

Posiadacza powyżej opisanego listu hipotecznego wzywa się do przedłożenia go w Sądzie Grodzkim w Katowicach, ulica Andrzeja 21—23, pokój Nr 53 najpóźniej do

dnia 18 grudnia 1945 r. godziny 10-tej

gdyż w przeciwnym razie nastąpi uznanie tegoż listu hipotecznego za nieważny.

Osoby, które mogłyby udzielić wywiadu w sprawie powyżej opisanego listu hipotecznego, wzywa się donieść o tym Sądowi Grodzkiemu w Katowicach, pokój Nr 53, najpóźniej w dniu terminu wywoławczego.

Katowice, dnia 4 czerwca 1945 r. 65

SĄD GRODZKI.

ZAPOWIEDŹ.

Podaje się do wiadomości, że 1) *technik Stanisław Wudarczyk,* stanu wolnego, zamieszkały w Mysłowicach, ul. Polna 1, syn zmarłego w Węgrzynie leśniczego Pawła Wudarczyka i żony jego Walerii z domu Mularczyk, zamieszkałej w Węgrzynie, powiatu końskiego; 2) niezamężna *Anna, Katarzyna Paruselówna,* fryzjerka, zamieszkała w Mysłowicach, ul. Polna 1, córka emeryta kolejowego Józefa Parusela i żony jego Józefy, z domu Siekiera, oboje zamieszkałych w Mysłowicach, chcą zawrzeć związek małżeński.

Obwieszczenie zapowiedzi nastąpić winno w Magistracie w Mysłowicach i w Dzienniku Wojewódzkim Śl.-Dąbr. w Katowicach. — Mysłowice, 20 czerwca 1945 r.

Urzędnik stanu cywilnego (Podpis nieczytelny)

ZGUBIONE DOKUMENTY.

Unieważnia się dowód tożsamości (palcówka) wystawiona przez władze okupacyjne Łódź, legitymację służbową sędziowską wystawioną przez Prezesa Sądu Apelacyjnego Katowice, oraz zaświadczenie rejestracyjne wystawione przez Rejonową Komendę Uzupełnień Łódź na nazwisko *Prauziński Hieronim,* Katowice, Kościuszki 45. 62

Unieważnia się skradzione zaświadczenie z fotografią, uprawniające do inkasowania należności za energię elektryczną wystawione przez Zakłady Elektro, Sp. A. Łaziska Górne na nazwisko *Wilhelm Szafarczyk,* zamieszkały w Kosztowach, pow. Pszczyna. 63

Unieważnia się skradzioną kartę ewakuacyjną Nr 2212 wydaną przez Pełnomocnika Łuckiego, zaświadczenie wojskowe wydane przez Rejonową Komendę Uzupełnień Zamość oraz świadectwo szkolne z ukończenia 6-ciu klas Państwowego Gimnazjum w Łucku na nazwisko Pietkiewicz Franciszek, Krasnystaw, Koszarowa 18. 66

Unieważnia się skradzione zaświadczenie rejestracyjne wystawione przez Rejonową Komendę Uzupełnień Katowice, oraz zaświadczenie o posiadaniu listy narodowej grupy 3 na odwołanie, wystawione przez Urząd Gminny Nowy Bytom na nazwisko *Kukowka Sylwester,* Nowy Bytom, Korfantego 1. 67

Unieważnia się kartę rozpoznawczą wystawioną przez Magistrat Kraków, oraz legitymację służbową, wystawioną przez Kuratorium Okręgu Szkolnego Katowice na nazwisko *Bohucki Jan,* Katowice, Lubeckiego 3. 68

Unieważnia się skradzione dokumenty: 1) zaświadczenie rejestracyjne Rejonowej Komendy Uzupełnień Kraków-Miasto, 2) zaświadczenie Komisji Weryfikacyjnej i członkowstwa Związku Muzyków Katowice, 3) zaświadczenie pracy Państwowego Konserwatorium Muzycznego, Katowice na nazwisko Zmudziński Tadeusz, Katowice, Wojewódzka 27. 69

Unieważnia się skradzioną kartę rozpoznawczą wydaną przez Niemieckie Prezydium Policji Sosnowiec oraz legitymację służbową wydaną przez Kuratorium Okręgu Szkolnego Katowice, na nazwisko *Zahorska* Wanda, Sosnowiec, 3-go Maja 17. 70

Unieważnia się skradzione zaświadczenie rejestracyjne wystawione przez Rejonową Komendę Uzupełnień Katowice, zaświadczenie obywatelstwa polskiego wystawione przez Starostwo Chrzanów oraz legitymację Uniwersytetu Jagiellońskiego na nazwisko *Mucha Stanisław,* Chorzów, Stawowa 8. 71

Redakcja i Administracja: Urząd Wojewódzki Śląsko-Dąbrowski, ul. Jagiellońska 25, I, pok. 244, tel. wewn. 444 i 452

Za Redakcję: Dr. Piotr Bałowski.

Tłoczono w Drukarni Urzędu Wojewódzkiego Śląsko-Dąbrowskiego, Katowice, Francuska 33, w podw., tel. 327-54

Druk. Urz. Woj. Śl.-D. 881/VII/45 (3000) R. 283/2935